

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

1926 1 Août — No 209

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۹-۱ آگستوس ۱۹۲۶

رباعیات عمر خیام

مابعد وختام

کتابک (۱۱۴) نجی صحیفه سنده ، محب طرفین خلیل
 خالد بکک لسانندن نقلاً روایت بویوریلان و (مظفرالدین
 شاه قاجار) غطف اولونان فقره بوشاهک چهل و غباوتنه
 یاقیشیر برطرزده آکلاتلشدر . لکن ، پدرنده کی ذوق
 شاعری تیلاً ذکر اولونان : « ازمشیکهای رنگا رنگ
 یک پرتوفتاد کفرودین ، دیرو حرم شد ، سبجه شد ، زنا
 شد » سوزلرینک و ذیلینک ناصرالدین شاهک اولدیغنه
 بن قائل دکم . ناصرالدین شاه قاجارک عشق پردازانه
 یاخود متحکمانه بعضی قیصه منظوم سوزلری واریسه ده
 بدایعدن معدود اوله جقاری یوقدر و بویه تصوف و فلسفه
 وادیلرنده ودرین موضوعلرده سویله تلش سوزلرینه
 تصادف ایدلمه مشدر ، یعنی حقیقتده شعرلرینک حائر اولدینی
 قیمت « کلام الملوك ملوک الکلام » ماهیتی آتماز . بر
 تاجدار سوزی اولدینی ایچون اوفق تفک شعرلری و قتیه
 افواه عوامده طولاشماش اولسه ایدی ، اونلره شعر
 و قائلنه شاعر دیمکی بیله چوق کورمک لازم کلردی .
 رباعیلره کلنجه ، بونلر حقنده دخی سویلیه جکم بر
 قاچ سوز واردر . از جمله (۱۲۱) نجی صحیفه ده کی (۵)
 نومرولی رباعینک شکل صحیحی :

ای خواجه یکی کاسروا کن مارا
 می درده و از غصه جدا کن مارا
 ماراست رویم ، ایک توکچ بینی
 روجاره دیده کن ، رها کن مارا

اولمق کرکدر . چونکه کتابده : « دم درکش و از بهر
 خدا کن مارا » شکلنده طبع ایدلش اولان ایکنجی
 مصراعک معناسی مبهم قالیور .

— کذا ، (۱۲۵) نجی صحیفه نک (۱۱) نجی
 رباعیسنده کی :

درخط پیاله آتی روشن هست
 کاندر همه جامدام خواننداورا

یتنده موجود اولان جناس ترجمه ده اهل ایدلش ،
 بر هامشله بیتک ایضاح و تثبیتی ممکنندی .

— کذا ، (۱۲۴) نجی صحیفه نک (۱۰) نومرولی
 رباعیسی (عمر خیام) کی بر داهینک اولماسی مستبعددر
 قناعتنده م .

— کذا ، (۱۲۴) نجی صحیفه نک آلتنده (*) اشارتلی
 خاشیه ده مخلصی مذکور اولان « مخفی » ایرانی دکل ،
 هندلی برشاعره در وادبای ایرانجه معروفدر . فارسیسی ده
 پوروسرز ، قصورسز کوزل بر فارسیدر .

— کذا ، (۱۲۸) نجی صحیفه نک (۱۸) نجی رباعیسی که :

بر دست یکی تیغ چو آبست مرا
 کزوی همه ساله فتح بابست مرا

دیه باشلایور ، فاتح و کشورگیر . بر حکمدارک یاخود
 بر قوماندانک لسانه یاقیشیر بر سوزدر . او ، ناصل دشمننک
 جکرینی کباب و قفاطاسنی قویاروب شراب کاسه سی یاپار ؟ بن
 بوکا اینانمایورم [*] . هر حالده خیامک سوزلرندن اولماسه
 کرکدر .

— کذا ، (۱۳۰) نجی صحیفه نک (۲۳) نجی
 رباعیسنک ترجمه سی پک اصلنه مطابق دکلدر . وخیام
 سوزینه ده بکزه میور عبدالله انصارینک سوزلرینه دها
 چوق بکزه یور .

— کذا ، (۱۴۳) نجی صحیفه نک (۴۶) نجی رباعیسی ده
 خیام مشربندن اوزاق برطرز صوفیانه و عاشقانه ده یازلشدر .
 بر باشقه شاعرک اولماسی احتمالی چوقدر .

— کذا ، (۱۴۷) نجی صحیفه نک (۵۵) نجی رباعیسنک
 ترجمه سنده دخی کوزل بر نکته ادبیه بر جناس فوت
 ایدلشدر .

— کذا ، (۱۵۱) نجی صحیفه ده مندرج (۶۱) نجی
 رباعینک ترجمه سنده موفقیت تامه حاصل دکلدر .
 اصلی چوق ریککدر . خیامک اولدیغنه قانع دکم .

— کذا ، (۱۵۳) نجی صحیفه نک (۶۳) نومرولی
 رباعیسی یازلدینی شکلده اولمایه جقدر . منظوم بر سوزدن
 عبارت قالیور . فقیرک (خیام) ترجمه مه مراجعت ایدیه ایدی ،
 رباعینک شوشکلده اولدینی کورولوردی :

[*] (عمر خیام) چهل و تعصبک قفاسنی قویارمشدر و بوانک
 ایچون ، ایچنده معنوی ظفر شرابی ایچیلن بریاله اولمشدر .
 [اجتهاد]

زما نمزك فرانسز شاعرى

Ernest Raynaud

و عنوان عمومى ايله بر قاچ كزیده فرانسز شاعر
حقنده دوشودكلىمى يازماق ايسته يورم. نظرى-فكرآ-
26 سنه اوله ارجاع ايتيم لازم. زيرا يكرىمى آلنى وحنى
يكرىمى یدى سنه اولدر، كه Paris ده بو كونك باشليجه
شاعر ليله مناسب و معارفه ده بولوندم، و دورده La Plume
مجموعه سى Rue des Ecoles ده اداره خانه سنى قورمش

موجود اولمايان ناقص برجه لك برمعناى تام افاده ايتمه سى
اصول بلاغت فارسى به مخالف اولديغندن و خيام كې دائماً
سوزلى آچيق، صاف و بلورين برشاعر ك مشربيله قابل
تأليف اولما ديغندن ديكر بعضى نسخه لرده اولدنى كې:
« برحكم خدا ملامت مانه رواست » شكل تام و بديغتك
ترجيح ايدلمه سى لازم كلىر.

كذا، (۲۰۰) نجى صحيفه نك (140) نومرولى رباعيسنك
مضمونى توضيح مقصديله هامش اوله رق زير صحيفه به
درج اولونان « مى آفتاب زرفشان، جام بلورس آسمان
- مشرق كف ساقش دان، مغرب لب يار آمده » سوزلى
يازلدنى كې (قاآنى) نك دكل، (خاقانى) نكدر.

ايكى يوزنجى صحيفه سنه قدر تعقيب و تدقيق ايتديكم
كتاب رباعياتده مترجم محترمك مساعده سنه اغترارآ،
اظهارينه لزوم كوردىكم ملاحظات بونلردن عبارتدر.
رباعياتك متباقيسى حقنده سويله به جكم شيلرده ينه بولره
مماثل مطالعات اوله جقدر. بناءً عليه تطويل مقاله لزوم
كورمه به ريك مزاياسى، اوفاق تفك تفايصنه هرجه تله غالب
اولان بويله بر اثرى تحرير و نشره موفقيتى وسيله سيله
دوقتور عبدالله جودت بكى تبريك ايدرم و شيمدى به قدر
طبع ايدلمش اولان رباعيات كتابلرينك كافه سنك مندرجاتى
آراسنه قاريشان لكن تركيباً و مضموناً خيام سوزينه هيچ
بكز مين بر چوق بابانجى رباعيلردن بويكى طبعك معرا
اولمايشى ده بويوك بر قصور عد ايتم و اوچنجه بر طبعك
بوقفه نظر درده مصفا اولماسنى تمى ايله رم.

بسيار بگشتم بگرد درودشت ،
اندر همه آفاق بگشتم بگشت ،
كسرا نشنيديم كه آمد زين راه ،
راهيكه برفت راهرو بازنگشت .

كذا، (۱۷۷) نجى صحيفه ده (107) نومرولى
رباعينك ايكي اولمكى مصراعلى طوغرى بر معنا افاده
ايدم بيلمك ايچون شويله اولمق لازم كلىردى :

من هيچ ندانم كه مرا آنكه سرشت
كرد اهل بهشت خوب يادوزخ زشت

— كذا، (۱۸۴) نجى صحيفه نك (119) نومرولى
رباعيسنك ايكنجى مصراعنك ترجمه سنده : « جهاندىن بر
لظه نمون اولور ايسه ك اوده كافيدر » دينلمش دركه
طوغروسى : « اوده چوقدر » اولمق لازم كلىر. بو،
فارسيده (بس) ايله (بسى) نك فرقىدر.

— كذا ينه بو (۱۸۴) نجى صحيفه نك (120)
نومرولى رباعيسنك صوك مصراعى كتابده كورولديكى كې:
« اندرازل آنچه بود ونى بو نوشت » دكل، فقط « اندرازل
آنچه بود بى بود نوشت » شكلىدر. دركه (همراوله جنى ده
اولمان اول يازدى، تقدير ايتدى) ديمكدر.

— كذا، (۱۸۸) نجى صحيفه نك (125) نومرولى
رباعيسنك شو ايلك ايكي مصراعلى :

ساقى دل ماكه دانه مهر تو كاشت
مهر تو نهفته تا ابد خواهد داشت

كتابده كوردىكم كې: « اى ساقى سنك محبتك تخمى
كوكلزه كيم ا كدى؛ طرزنده دكل فقط اى ساقى سنك محبتك
نخنى اكن كوكلز سنك مودتى ابدىا كندنده صاقلایه جق »
طرزنده ترجمه ايدلمك لازم ايدى.

كذا، (۱۹۵) نجى صحيفه نك (140) نومرولى رباعيسنك
ايكنجى مصراعى كه: « از آتش مى زندى از سر نكرفت »
شكلىدر، « شرابك آتشی اولمايجه حيات تازه لئمز »
دييه ترجمه ايدلمه يوب. اوستنده كى مصراعه عطفأ « كوكل
شراب آتشیله حياتى تازه لئمز » ديمك لازم دى.

كذا، (۱۹۶) نجى صحيفه نك (142) نومرولى
رباعيسنك مصراع ثانیسى : « برحكم خدا ملامت خلق
نهراست » شكلىدر كوسترلمش ايسه ده بويله ادات خبرى